

7244 SAYILI KANUNLA FAHİŞ FİYAT ARTIŞI VE STOKÇULUĞA DAİR YAPILAN DÜZENLEMELER VE GETİRİLEN CEZALAR

Mustafa YAVUZ*

ÖZ

Koronavirüs (Covid-19) salgınının ekonomi üzerindeki etkilerini azaltmayı amaçlayan ve 17 Nisan 2020 tarihinde yürürlüğe giren 7244 sayılı Kanunla, 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda önemli düzenlemeler yapılmıştır. Bu kapsamda, üretici, tedarikçi ve perakende işletmelerin piyasanın olağan akışını bozan, üretim ve tedarik zincirinin yanı sıra perakende satışlarda aksamalara yol açan ve kamunun genel menfaatine uygun olmayan “haksız fiyat artışları” ile piyasada darlık oluşturan, piyasa dengesini ve serbest rekabeti bozan ve tüketicinin mallara ulaşmasını engelleyen “stokçuluk” faaliyetleri kanunen yasaklanmış, bunlara ilişkin şikâyetleri incelemek ve ilgililer hakkında idari para cezası uygulamak üzere Ticaret Bakanlığı bünyesinde Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu oluşturulmuş ve haksız fiyat artışı ile stokçuluk yapanlara ağır cezalar getirilmiştir. İşte bu çalışmada, bahsi geçen hususlar tüm yönleriyle ele alınmış ve değerlendirilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Fahiş fiyat artışı, stokçuluk, Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu, idari para cezası.

1. GİRİŞ

İlk olarak 2019 Aralık ayında Çin’de ortaya çıkan ve sonrasında tüm dünyaya yayılan koronavirüs (COVID-19) hastalığı, Dünya Sağlık Örgütü tarafından 11 Mart 2020 tarihinde pandemi olarak ilan edilmiştir. Salgınla birlikte gıda maddeleri ve özellikle maske, kolonya ve dezenfektan gibi malzemelerin talebi yoğun bir şekilde artmıştır. Buna karşılık, kimi satıcılar, söz konusu malların fiyatlarında fahiş artış yaparak piyasa bozucu uygulamalarda bulunmuşlardır. Mal ve hizmetlerin satış fiyatının, haklı bir gerekçe olmaksızın artırılarak halkın mağdur edilmesi karşısında, Ticaret Bakanlığı ve bu Bakanlık bünyesinde faaliyet gösteren Reklam Kurulunca 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun (T.C. Yasalar, 28.11.2013) uyarınca

* Gümrük ve Ticaret Uzmanı

gerekli işlemler yapılmış ve ilgililer hakkında cezai yaptırım uygulanmıştır. (<https://covid19.ticaret.gov.tr/tuketici/duyuru/ticaret-bakani-pekcan-fahis-fiyat-artisti-tespit-edilen-firmalara-verilen-cezalar>)

Bununla birlikte, üretici, tedarikçi ve perakende işletmelerin piyasanın olağan akışını bozan, üretim ve tedarik zincirinin yanı sıra perakende satışlarda aksamalara yol açan ve kamunun genel menfaatine uygun olmayan haksız fiyat artışları ile piyasada darlık oluşturan, piyasa dengesini ve serbest rekabeti bozan ve tüketicinin mallara ulaşmasını engelleyen stokçuluk faaliyetlerinin engellenerek ülke ekonomisinin ve tüketicilerin korunması, mağduriyetlerin önüne geçilmesi ve ayrıca cezaların caydırıcı hale getirilmesi amacıyla, 16.04.2020 tarihli ve 7244 sayılı Yeni Koronavirüs (COVID-19) Salgınının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (T.C. Yasalar, 17.04.2020) ile 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda (T.C. Yasalar, 29.01.2015) önemli bir düzenleme yapılmıştır. Keza 6585 sayılı Kanuna eklenen ek maddeyle, fahiş fiyat artışı ve stokçuluğun ne olduğu düzenlenmiş ve ayrıca üretici ve tüketici örgütleri ile esnaf ve tacir temsilcilerinin de üyesi olduğu Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu oluşturulmuştur.

İşte bu çalışmada, 7244 sayılı Kanunla fahiş fiyat artışı ve stokçuluğa dair yapılan düzenlemeler, detaylı olarak incelenmiş ve açıklanmıştır.

2. FAHİŞ FİYAT ARTIŞI VE STOKÇULUK

Fahiş fiyat artışına ilişkin olarak, 7244 sayılı Kanununun 14. maddesiyle 6585 sayılı Kanuna eklenen ek 1. maddenin birinci fıkrasında, “*Üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler tarafından bir mal veya hizmetin satış fiyatında fahiş artış yapılamaz.*” hükmüne yer verilmiştir. Ticaret Bakanlığınca 28 Mayıs 2020 tarihinde çıkarılan Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu Yönetmeliğinde (Yönetmelik) (Ticaret Bakanlığı, 28.05.2020) ise fahiş fiyat artışı; ‘olağanüstü hal, afet ve ekonomik dalgalanma dönemleri ile diğer acil durumlarda üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler tarafından satışa sunulan ve kamunun beslenme, sağlıklı yaşama ve korunma gibi temel ihtiyaçlarını karşılamak için zorunlu olan mal ve hizmetlerin fiyatında girdi ve diğer üretim maliyetlerindeki artış gibi haklı bir sebebe dayanmaksızın yapılan aşırı ve adil olmayan artış’ olarak tanımlanmıştır.

Öncelikle belirtelim ki, söz konusu tanım kapsamında fahiş fiyat artışı her türlü mal ve hizmet için değil, kamunun beslenme, sağlıklı yaşama ve korunma gibi temel ihtiyaçlarını karşılamak için zorunlu olan mal ve hizmetler için geçerli olacaktır. Dolayısıyla, belirtilen kapsama girmeyen mal ve hizmetlerde fahiş fiyat artışının ileri sürülemeyeceği söylenebilir. Bununla birlikte, 6585 sayılı Kanunda “(...) bir mal veya hizmetin satış fiyatında fahiş artış yapılamaz.” denilmek suretiyle, herhangi bir sınırlama öngörülmezsizin tüm mal ve hizmetleri içine alacak şekilde bir düzenlemeye gidilmişken, Yönetmelikle bahsi geçen hususta sınırlayıcı bir yöntem izlenmiştir. Bu konuda uygulamaya ise Ticaret Bakanlığının tatbikatı yön verecektir.

Öte yandan, stokçuluğa ilişkin olarak da, 6585 sayılı Kanunun ek 1/2. maddesinde, “Üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler tarafından piyasada darlık yaratici, piyasa dengesini ve serbest rekabeti bozucu faaliyetler ile tüketicinin mallara ulaşmasını engelleyici faaliyetlerde bulunulamaz.” denilmektedir. Söz konusu terim, Yönetmelikte ‘olağanüstü hal, afet ve ekonomik dalgalanma dönemleri ile diğer acil durumlarda üretici, tedarikçi ve perakende işletmelerin piyasada darlık yaratan, piyasa dengesini ve serbest rekabeti bozan faaliyetleri ile tüketicinin mallara ulaşmasını engelleyen faaliyetleri’ olarak tanımlanmıştır. Görüldüğü üzere, fahiş fiyat artışından farklı olarak stokçuluk, Kanun ve Yönetmelikte paralel şekilde düzenlenmiştir.

3. HAKSIZ FİYAT DEĞERLENDİRME KURULU

6585 sayılı Kanunun ek 1. maddesiyle yapılan düzenlemelerin başında şüphesiz Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulunun oluşumu gelmektedir. Anılan ek maddede zikredilen Kurulun oluşturulma amacı; üretici, tedarikçi ve perakende işletmelerin fahiş fiyat artışı ve stokçuluk uygulamalarına yönelik düzenlemeler yapmak, gerektiğinde denetim ve incelemelerde bulunarak idari para cezası uygulamak ve her türlü tedbiri almak şeklinde belirtilmiştir.

Aynı maddenin son fıkrasında da; Kurulun oluşumu, görevleri, çalışma usul ve esasları, sekreteryaya hizmetleri ve Kurula ilişkin diğer hususların yönetmelik ile belirleneceği hüküm altına alınmıştır. Söz konusu yetkiye istinaden, daha önce ifade edildiği üzere, Ticaret Bakanlığınca 28 Mayıs 2020 tarihinde Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu Yönetmeliği yürürlüğe konulmuştur. Bahsi geçen Yönetmelik hükümleri çerçevesinde mezkûr Kurulla ilgili hususlar aşağıda açıklanmıştır.

3.1. Kurulun Oluşumu

Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu;

- Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürü,
- Ticaret Bakanlığı Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürü,
- Ticaret Bakanlığı Esnaf, Sanatkârlar ve Kooperatifçilik Genel Müdürü,
- Adalet Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından görevlendirilen birer Genel Müdür,
- İlgili İç Ticaret Genel Müdür Yardımcısı,
- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonu Yönetim Kurulu Başkanı tarafından görevlendirilen birer yönetim kurulu üyesi ya da genel sekreter yahut genel sekreter yardımcısı,
- Tüketicileri temsilen Reklam Kurulu Yönetmeliğinde (Ticaret Bakanlığı, 03.07.2014) belirlenen üye,
- Perakende temsilcisi ve üretici temsilcisi olarak 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 57. maddesi uyarınca kurulmuş olan Perakende Sektör Meclisinin başkanı veya başkan yardımcısı ile Gıda Sektör Meclisinin başkanı veya başkan yardımcısı, olmak üzere on üç üyeden oluşmaktadır.

Haksız Fiyat Değerlendirme Kuruluna (Kurula) İç Ticaret Genel Müdürü başkanlık eder ve yine Kurulun sekretarya hizmetleri İç Ticaret Genel Müdürlüğü tarafından yürütülür. Söz konusu Kurul, ihtiyaç halinde Başkanın çağrısı üzerine; Başkan dâhil en az yedi üye ile toplanır ve toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar alır. Oyların eşit olması halinde Başkanın oy kullandığı tarafın çoğunluğu sağladığı kabul edilir (6585 sayılı Kanun ek 1/4 md.). Toplantının elektronik ortamda yapılması halinde ise oylama da elektronik ortamda yapılır. Kurul toplantılarında alınan kararlar tutanağa bağlanır ve bu kararlar Ticaret Bakanlığınca uygulanır. Son olarak, Kurul kararları kamuoyunun bilgilendirilmesi ve aydınlatılması ile mal ve hizmet piyasasındaki tarafların ekonomik çıkarlarının korunması amacıyla Ticaret Bakanlığınca açıklanabilir.

3.2. Kurulun Görev ve Yetkileri

Yönetmeliğin 7. maddesinde, Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulunun görev ve yetkileri şu şekilde sıralanmıştır:

- Fahiş fiyat artışı ve stokçuluk uygulamalarına karşı piyasa dengesini ve tüketicileri korumaya yönelik gerekli tedbirleri almak ve bunların uygulanmasını sağlamak.

- Fahiş fiyat artışı ve stokçuluk uygulamaları ile ilgili denetim ve incelemeler yapmak veya yaptırmak; bu denetim ve incelemelere ilişkin üretici, tedarikçi ve perakende işletmenin savunmasını almak veya alınmasını sağlamak.

- 6585 sayılı Kanunun ek 1. maddesinde belirtilen yükümlülüklerle aykırı hareket ettiği tespit edilen üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler hakkında aynı Kanun kapsamında idari para cezası kararı almak ve bu kararın uygulanmasını sağlamak.

- Fahiş fiyat artışı ve stokçuluk uygulamaları ile ilgili ilke ve kuralları belirlemek.

- Ticaret Bakanı tarafından fahiş fiyat artışı ve stokçuluk uygulamaları ile ilgili verilen diğer görevleri yerine getirmek.

3.3. Kurul Üyelerinin Görev Süresi

Bir önceki bölümde yer verilen Kurul üyelerinden devlet memuru olmayanların (TOBB ve TESK temsilcileri ile üretici ve tüketici örgütleri ile perakende sektörü temsilcilerinin) görev süresi iki yıldır. Görev süresi sona eren üyeler yeniden görevlendirilebilir. Bu üyeler kendilerini atayan makam ve merciler tarafından görev süresi içerisinde dahi atanma şartlarını taşıyan kişiler ile değiştirilebilir. İstifa veya vefat eden, mazeretsiz olarak üst üste üç toplantıya ya da mazeretli veya mazeretsiz olarak bir takvim yılı içinde en az altı toplantıya katılmayan üyeler ile gerekli şartları taşımadığı veya sonradan kaybettiği anlaşılana kadar üyeliği ilgili kuruluşa Ticaret Bakanlığınca yapılan bildirim üzerine sona erer. Boşalan üyeliklerin yerine görevlendirilenler ise yerine geçtiği üyenin görev süresini tamamlar. Genel Müdür ve Genel Müdür Yardımcısı unvanını haiz üyeler ise bu görevleri devam ettiği müddetçe Kurul üyelikleri de devam eder.

4. FAHİŞ FİYAT ARTIŞI VE STOKÇULUKLA İLGİLİ ŞİKAYET VE İNCELEME USULÜ

4.1. Şikâyet Başvurusu

Fahiş fiyat artışı ve stokçulukla ilgili şikâyet başvurusu dilekçeyle, şikâyet sistemi üzerinden veya diğer elektronik başvuru yöntemleri kullanılarak Ticaret Bakanlığına ya da adı geçen Bakanlığın Ticaret İl Müdürlüklerine yapılır (Yönetmelik md. 10). Ticaret Bakanlığı, üretici, tedarikçi ve perakende işletmelerin stokçuluk ve fahiş fiyat artışı uygulamalarına ilişkin şikâyetlerin iletilmesi ve sonuçlarının bildirilmesi amacıyla elektronik sistem oluşturur. Ancak, başvuruların elektronik sistem üzerinden yapılması zorunlu olmayıp, CİMER üzerinden veya e-posta ile de şikâyette bulunulabilmesi mümkündür.

Diğer taraftan, şikâyet başvurularında; şikâyetçinin gerçek kişi olması durumunda adı, soyadı, T.C. kimlik numarası veya yabancı kimlik numarası ile iletişim bilgilerine; tüzel kişi olması durumunda ise unvan ve iletişim bilgilerine, şikâyete konu üretici, tedarikçi veya perakende işletmeye ait tanıtıcı bilgiler ve iletişim bilgileri ile mal veya hizmete ilişkin bilgiler ile varsa belge, fotoğraf ve video görüntülerine yer verilmesi gerekmektedir. Aksi takdirde başvuru reddedilir. Başvurudan veya başvuruya ilişkin Kurul kararı alınmadan önce yargı yoluna gidildiğinin tespiti halinde ise başvuru işleminden kaldırılır (Yönetmelik md. 10).

4.2. Savunma Alınması

Resen veya şikâyet üzerine yapılan denetimlerde, Ticaret Bakanlığı, Ticaret İl Müdürlüğü veya yetkili idareler (işyeri açma ve çalışma ruhsatını vermeye yetkili belediyeler veya il özel idareleri ile diğer idareler) tarafından üretici, tedarikçi ve perakende işletmeye denetimin yapıldığı günden başlamak üzere on günden az olmamak kaydıyla savunma süresi verilir. Bu süre bir defaya mahsus on güne kadar uzatılabilir. Savunmaya dayanak teşkil eden her türlü belge, üretici, tedarikçi ve perakende işletme tarafından savunma yazısına eklenir. Verilen süreler içinde savunma yapılmaması durumu hariç olmak üzere, üretici, tedarikçi ve perakende işletmenin savunması alınmadan Kurul tarafından idari para cezası kararı alınamaz ve uygulanamaz (Yönetmelik md. 11).

5. FAHİŞ FİYAT ARTIŞI VE STOKÇULUK KAPSAMINDA DENETİM VE CEZAI YAPTIRIM

5.1. Denetim

Ticaret Bakanlığı, haksız fiyat artışı ve stokçuluğa ilişkin şikâyetlerle ilgili olarak üretici, tedarikçi ve perakende işletmelerde denetim yapmaya, ilgili kişi, kurum ve kuruluşlardan her türlü bilgi ve belgeyi talep etmeye yetkilidir. Adı geçen Bakanlık bu yetkisini Ticaret il müdürlükleri aracılığıyla da kullanabilir. Ayrıca, belediyeler ve il özel idareleri, anılan Bakanlığın talebi üzerine üretici, tedarikçi ve perakende işletmelerin fahiş fiyat artışı ve stokçuluk uygulamaları hakkında ön inceleme mahiyetinde denetim yapmakla görevlidir.

5.2. Cezai Yaptırım

7244 sayılı Kanunla 6585 sayılı Kanunun 18. maddesinin birinci fıkrasına eklenen (1) bendi ile fahiş fiyat artışı ve stokçuluk yapanlar için tutarı oldukça yüksek idari para cezaları getirilmiştir. Buna göre;

Diğer kanunlara göre daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde, 6585 sayılı Kanunun ek 1. maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere (fahiş fiyat artışı yapan üretici, tedarikçi ve perakende işletmelere) on bin Türk lirasından yüz bin Türk lirasına kadar; aynı maddenin ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere (stokçuluk yapan üretici, tedarikçi ve perakende işletmelere) ise elli bin Türk lirasından beş yüz bin Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanır (6585 sayılı Kanun md. 18/1-1). Söz konusu idari para cezalarını uygulama yetkisi ise Haksız Fiyat Değerlendirme Kuruluna aittir. Görüldüğü üzere, kanun koyucu, zikredilen fiilleri işleyenler hakkında uygulanacak idari para cezalarını, kanunda alt ve üst sınırlarını göstermek suretiyle belirlemiştir. Bu durumda, 5326 sayılı Kabahatler Kanununun (T.C. Yasalar, 31.03.2005) 17/2. ve Yönetmeliğin 15/5. maddeleri uyarınca idari para cezasının belirlenmesinde; işlenen fiilin ağırlığı ve haksızlık içeriği, işletmenin türü, büyüklüğü ve bulunduğu sektör, fahiş fiyat artışı ve stokçuluk faaliyetinden sağlanan menfaat ile daha önce aynı konuda idari para cezası uygulanıp uygulanmadığı gibi hususlar dikkate alınır.

Öte yandan, 6585 sayılı Kanunun 18/1-ı ve ek 1. maddeleri gereğince idari para cezasının muhatapları; üretici, tedarikçi ve perakende işletmelerdir. Yönetmelikte üretici, *'perakende işletmelerde satışa sunulan malları üreten*

gerçek veya tüzel kişi’; tedarikçi, ‘*satışa sunulması amacıyla üreticilere veya perakende işletmelere mal ve hizmet sağlayan üretici dışındaki gerçek veya tüzel kişi*’, perakende işletme de ‘*alışveriş merkezi, büyük mağaza, zincir mağaza, bayi işletme, özel yetkili işletme, perakende ticaretle uğraşan diğer ticari işletmeler ile esnaf ve sanatkâr işletmeleri*’ olarak tanımlanmıştır. Dolayısıyla, söz konusu cezalar, bu tanımlar bağlamında üretici, tedarikçi veya perakende işletme niteliğini haiz gerçek ve tüzel kişiler hakkında uygulanabilir.

Haksız fahiş fiyat artışı ve stokçuluk nedeniyle verilen idari para cezası kararı, 7201 sayılı Tebligat Kanunu (T.C. Yasalar, 19.02.1959) hükümlerine göre ilgili gerçek veya tüzel kişiye tebliğ edilir. Tebligat metninde bu karara karşı başvurulabilecek kanun yolu, mercii ve süresi açık bir şekilde belirtilir. Buna mukabil, idari para cezasının, tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenmesi gerekir (6585 sayılı Kanun md. 18/son). Bahsi geçen idari para cezalarının kanun yoluna başvurmadan önce ödenmesi halinde cezada dörtte birlik (%25) indirim yapılır. Ancak, peşin ödeme, kişinin bu karara karşı kanun yoluna başvurma hakkını etkilemez. Zira haklarında idari para cezası uygulananlar, bu kararın kendilerine tebliği tarihinden itibaren en geç 15 gün içinde sulh ceza hâkimliğine başvurabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde ise idari para cezası kararı kesinleşir (5326 sayılı Kabahatler Kanunu md. 27). Sulh ceza hâkiminin kararına karşı da kararın öğrenildiği günden itibaren 7 gün içinde itirazda bulunabilir. Kararına itiraz edilen hâkim, itirazı yerinde görürse kararını düzeltir; yerinde görmezse en çok üç gün içinde itirazı incelemeye yetkili olan mercie¹ gönderir. İtirazla ilgili karar, dosya üzerinden inceleme yapılarak verilir. İtiraz üzerine verilen karar ise kesindir. (5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu (T.C. Yasalar, 17.12.2004) md. 268, Kabahatler Kanunu md. 28/10-29).

Son olarak belirtelim ki, haksız fahiş fiyat artışı ve stokçuluğa ilişkin getirilen idari para cezalarının alt ve üst limitleri, her takvim yılı başından geçerli olmak üzere o yıl için 213 sayılı Vergi Usul Kanununun (T.C. Yasalar, 10-12.01.1961) mükerrer 298. maddesi hükmü uyarınca tespit ve ilan edilen

1 Sulh ceza hâkimliği kararına yapılan itirazı inceleme yetkisi; o yerde birden fazla sulh ceza hâkimliğinin bulunması halinde, numara olarak kendisini izleyen hâkimliğe, son numaralı hâkimlik için bir numaralı hâkimliğe, ağır ceza mahkemesinin bulunmadığı yerlerde tek sulh ceza hâkimliği varsa, yargı çevresinde görev yaptığı ağır ceza mahkemesinin bulunduğu yerdeki sulh ceza hâkimliğine, ağır ceza mahkemesinin bulunduğu yerlerde tek sulh ceza hâkimliği varsa en yakın ağır ceza mahkemesinin bulunduğu yerdeki sulh ceza hâkimliğine aittir (5271 sayılı Kanun md. 268/3-a).

yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanır. Bu suretle idari para cezasının hesabında bir Türk Lirasının küsuru dikkate alınmaz. (5326 sayılı Kabahatler Kanunu md. 17/7).

6. SONUÇ

Koronavirüs salgınının halk ve toplum sağlığı ile ekonomi üzerindeki etkilerinin azaltılması amacıyla yürürlüğe konulan 7244 sayılı Kanun ile birçok alanda önemli düzenlemeler yapılmıştır. Anılan Kanunla yapılan düzenlemelerden birisi de, 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna eklenen hükümlerle, haksız fiyat artışı ve stokçuluğun kanunen yasaklanması ve Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulunun oluşturulmasıdır. Bahsi geçen düzenlemeyle piyasa aksaklıklarına sebep olan ve kamunun genel menfaatine uygun olmayan iktisadi ve ticari faaliyetlerin önlenmesi, tüketicilerin korunması, etkin ve sürdürülebilir rekabet şartlarının sağlanarak fiyat istikrarının korunması hedeflenmiştir.

6585 sayılı Kanuna eklenen hükümlerle; üretici, tedarikçi ve perakende işletmelerin bir mal veya hizmetin satış fiyatında fahiş artış yapması ve bunların piyasada darlık yaratıcı, piyasa dengesini ve serbest rekabeti bozucu faaliyetler ile tüketicinin mallara ulaşmasını engelleyici faaliyetlerde bulunması (stokçuluk yapması) yasaklanmış; üretici, tedarikçi ve perakende işletmelerin fahiş fiyat artışı ve stokçuluk uygulamalarına yönelik düzenlemeler yapmak, gerektiğinde denetim ve incelemelerde bulunarak idari para cezası uygulamak ve her türlü tedbiri almak amacıyla Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu oluşturulmuştur. Ayrıca, haksız fiyat artışı yasağına aykırı davranan üretici, tedarikçi ve perakende işletmelerin 10.000 TL'den 100.000 TL'ye kadar; bunlardan stokçuluk yapanların da 50.000 TL'den 500.000 TL'ye kadar idari para cezasıyla cezalandırılması öngörülmüştür.

Bu itibarla, üretici, tedarikçi ve perakende işletmelerin yüksek tutarlarda idari para cezalarıyla karşı karşıya kalmamaları bakımından, haksız fiyat artışı ve stokçuluğa ilişkin 6585 sayılı Kanunda ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan Yönetmelikte öngörülen usul ve kurallara hassasiyetle riayet etmeleri menfaatlerine olacaktır.

KAYNAKÇA

T.C. Yasalar (10-12.01.1961). *213 sayılı Vergi Usul Kanunu*. Ankara: Resmi Gazete (10703-10705 sayılı).

T.C. Yasalar (17.04.2020). *7244 sayılı Yeni Koronavirüs (COVID-19) Salgınının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun*. Ankara: Resmi Gazete (31102 sayılı).

T.C. Yasalar (17.12.2004). *5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu*. Ankara: Resmi Gazete (25673 sayılı).

T.C. Yasalar (19.02.1959). *7201 sayılı Tebligat Kanunu*. Ankara: Resmi Gazete (10139 sayılı).

T.C. Yasalar (28.11.2013). *6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun*. Ankara: Resmi Gazete (28835 sayılı).

T.C. Yasalar (29.01.2015). *6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun*. Ankara: Resmi Gazete (29251 sayılı).

T.C. Yasalar (31.03.2005). *5326 sayılı Kabahatler Kanunu*. Ankara: Resmi Gazete (25772 sayılı mükerrer).

Ticaret Bakanlığı (03.07.2014). *Reklam Kurulu Yönetmeliği*. Ankara: Resmi Gazete (29049 sayılı).

Ticaret Bakanlığı (28.05.2020). *Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu Yönetmeliği*. Ankara: Resmi Gazete (31183 sayılı).